

УДК 331.5

Кригульська Т.Б.¹, Корельська К.Д.²

¹канд.іст.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. МТЕ-610 НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Ринок праці є невід'ємною складовою частиною економічної системи держави. Він відображає більшість політичних і соціально-економічних процесів, що відбуваються у країні. Ринок праці забезпечує розподіл і перерозподіл суспільної праці по галузях господарства, видах та формах діяльності в територіальному просторі за критерієм максимального ефективного використання трудового потенціалу домашнього господарства, підприємства, регіону, держави. Перебіг процесів на ринку праці відбувається згідно зі структурою суспільних потреб та форм власності.

Ринок праці України у нинішніх умовах переживає дуже непросту ситуацію. Складні внутрішні суспільно-політичні процеси, воєнні дії на сході країни впродовж останніх семи років, а також світова економічна криза, посилена станом пандемії, негативно вплинули на зайнятість населення, посиливши диспропорції на ринку праці. Виявили себе та загострилися низка проблем.

Першою проблемою, з якою зіштовхнулася Україна, є безробіття. Стрімко зростає кількість безробітних у країні, підвищується рівень безробіття. Рівень безробіття - кількісний показник, який визначається як співвідношення кількості безробітних та загальної чисельності економічно активного працездатного населення країни (або ж регіону чи соціальної групи), та вимірюється у відсотках. Як показали дослідження Міністерства фінансів, у порівнянні 2019 року та першого кварталу 2021 року рівень безробіття виріс з 8,6% до 10,9% [1].

Але при порівнянні даних першого та другого кварталів 2021 року видно, що рівень безробіття знизився на 0,6% (з 10,9% до 10,3%). На підставі наведених даних можна зробити висновок, що країна намагається вирішувати проблему безробіття. Єдиний і правильний шлях прискорення економічного зростання та покращення рівня безробіття в Україні – консолідація зусиль держави у напрямі створення якісних робочих місць у вторинному секторі економіки, зокрема у будівництві. Наприклад, реалізація Національної програми "Велике будівництво" допомогла зберегти в Україні близько 190 тисяч робочих місць під час обмежувальних заходів, пов'язаних із протидією пандемії COVID-19.

Друга проблема ринку праці України, на наш погляд, – проблема надмірної трудової міграції. З кожним роком чисельність українських мігрантів збільшується. Україна, на жаль, вважається однією з найбільших

країн-донорів людських ресурсів. Близько 80% трудових мігрантів працюють за кордоном нелегально, хоча із 13 країнами світу Україна підписала двосторонні міждержавні угоди щодо працевлаштування мігрантів, а з 15 ведуться переговори.

Україна втрачає спеціалістів катастрофічними темпами, а бюджет - мільйони гривень податків. Цього року понад 1160000 українців поїхали на заробітки за кордон. Це на 11% більше, ніж у 2019 році. Сумним є факт, що 9% опитаних зовнішніх трудових мігрантів хочуть виїхати з України назавжди. Зокрема, за кордоном неофіційно працює приблизно 42% українців, у 2019 році таких було 30%. Такі результати оприлюднила представниця Міжнародної організації з міграції в Україні Ірина Мідловець [2].

Державна статистика фіксує 11 країн, куди українці їздять на заробітки найчастіше. П'ятірка лідерів - Польща, Росія, Італія, Чехія та США. На відміну від України інші країни світу пропонують гідну заробітну платню, на яку можна утримувати себе та свою родину.

Таким чином, кількість трудових мігрантів значно зростає. Очевидним є те, що це є критичним для української економіки. Вітчизняному ринку праці притаманні проблеми недостатнього обсягу створення нових робочих місць; низької професійної мобільності трудових ресурсів. Актуальними залишаються ризики зростання безробіття та трудової міграції. На даному етапі влада має запропонувати українцям такі умови, щоб не тільки скоротити рівень безробіття, а й повернути наших громадян на Батьківщину.

Задля вирішення проблеми, на наш погляд, уряд України має урегулювати питання підвищення рівня оплати праці, цілеспрямовано створити робочі місця в таких галузях як сільське господарство, легка, текстильна і хімічна промисловість, тобто там, де сьогодні використовується праця мігрантів у Європі, обмежити «тіньову» економіку та «тіньову» зайнятість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Динаміка рівня безробіття за даними офіційного сайту Мінфіну: Праця та зарплата. Рівень безробіття . 2021 . URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/2021/> (дата звернення: 13.04.2022).

2. Загородня І. Рівень трудових мігрантів. URL: <https://tsn.ua/groshi/robota-za-kordonom-stalo-vidomo-skilki-ukrayinciv-cogorich-poyihalo-na-zarobitki-1923844.html> (дата звернення: 13.04.2022).